

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 10/2021
27.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Олгицом Козлов, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, рођене ... и др, због кривичног дела злочиначко удруживање из члана 346. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА рођене ... и окривљеног ББ, адвоката Бојана Станојловића, поднетом против правноснажних решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године, у седници већа одржаној дана 27.04.2021. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА рођене ... и окривљеног ББ, поднет против правноснажних решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године, одбачен је, као неблаговремен „захтев пуномоћника АА и ББ, адвоката Бојана Станојловића за исплату нужних издатака и награде за браниоца на име присуства седници већа у кривичном предмету Апелационог суда у Београду, Посебно одељење, Кж1 По1 21/10, у периоду од 07.11. до 17.11.2011. године“.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године одбијена је, као неоснована „жалба браниоца - пуномоћника АА девојачко ... и ББ, адвоката Бојана Станојловића, изјављена против решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године“.

Против наведених правноснажних решења, на основу члана 482 и члана 483. став 1. ЗКП, бранилац окривљене АА рођене ... и окривљеног ББ, адвокат Бојан Станојловић поднео је захтев за заштиту законитости „због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 2) ЗКП, уз предлог Врховном касационом суду да усвоји поднети

захтев те да побијана решења преиначи тако што ће усвојити захтев за исплату нужних издатака и награде за браниоца окривљених на име присуства седници већа у кривичном предмету Апелационог суда у Београду Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 у периоду од 07.11.2011. до 17.11.2011. године у износу опредељеном у поднеску од 12.06.2013. године или да побијана решења укине и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање“.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је на седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости није основан.

Поднетим захтевом браниоца окривљених, адвоката Бојана Станојловића, се указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 2) ЗКП, наводима да је примењен закон - одредба члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку за који је одлуком Уставног суда I Уз-134/19 од 04.02.2021. године, објављеном у „Службеном гласнику РС“, број 27/21 од 24.03.2021. године, утврђено да није у сагласности са Уставом Републике Србије и потврђеним Међународним уговором. Побижаним првостепеним решењем суд је одбацио, као неблагоприятан, захтев за исплату нужних издатака и награде за браниоца окривљених АА рођене ... и ББ на име присуства седници другостепеног већа, уз образложење „да је захтев за накнаду трошкова кривичног поступка насталих пред судом правног лека, од 12.06.2013. године, поднет након истека рока од једне године из члана 262. став 2. ЗКП“. Овај став суда је потврђен у другостепеном решењу којим је жалба бранилаца окривљених, адвоката Бојана Станојловића, одбијена, као неоснована. Бранилац окривљених закључује да је након што је одредба члана 262. став 2. ЗКП после одлуке Уставног суда уклоњена из правног саобраћаја измењена процесна ситуација и законодавни оквир те се захтев за накнаду нужних издатака и награде браниоца, у овом кривичном поступку, мора третирати као благовремен.

Врховни касациони суд изнете наводе оцењује као неосноване из следећих разлога:

Врховни касациони суд налази да стоји, као тачна, чињеница да је Уставни суд, одлучујући о иницијативи за оцену уставности члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку, поднетој од стране Адвокатске коморе Београда 25.06.2019. године, донео одлуку I Уз-134/2019 која је објављена у Службеном гласнику Републике Србије број 27 од 24.03.2021. године: „Утврђује се да одредбе члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13, 55/14 и 35/19) у делу који гласи: „Подаци о висини трошкова и захтева за њихову накнаду могу се поднети најкасније у року од једне године од дана правноснажности пресуде или решења из става 1. овог члана“, није у сагласности са Уставом и потврђеним Међународним уговором“, те да је одредба члана 262. став 2. Законика о кривичном поступку престала да важи даном објављивања исте одлуке

Уставног суда I Уз-134/2019 у Службеном гласнику Републике Србије број 27/21 од 24.03.2021. године.

Опште начело о постојању претпоставке уставности неког закона подразумева усаглашеног закона са Уставом све до тренутка доношења одлуке Уставног суда којом би било утврђено да закон или поједине одредбе закона нису у сагласности са Уставом.

Побијана решења (Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године), као појединачни акти, донета су у време када одредба члана 262. став 2. ЗКП није била уставно оспорена па су, самим тим, и побијана - цитирана решења о трошковима донета у складу са тада важећим законом. У конкретном случају тек је, након доношења побијаних решења, одлуком Уставног суда I Уз-134/19 од 04.02.2021. године објављеном у „Службеном гласнику РС“, број 27/21 од 24.03.2021. године, утврђено да одредба члана 262. став 2. ЗКП није у сагласности са Уставом Републике Србије и потврђеним Међународним уговором. Цитирана одлука Уставног суда у правном поретку Републике Србије производи правна дејства убудуће од тренутка доношења одлуке Уставног суда, а не ретроактивно за све раније донете одлуке без икаквих ограничења.

За претходно донете одлуке, па и побијане одлуке које су предмет одлучивања по поднетом захтеву за заштиту законитости (Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године) као појединачне акте примењује се одредба члана 61. Закона о Уставном суду. Дакле, о предлогу за измену конкретног појединачног акта (решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године) у смислу члана 61. став 1. Закона о Уставном суду одлучује „надлежни орган“ што је у конкретном случају надлежни суд који је донео побијана решења о трошковима кривичног поступка. Надлежни суд ће одлучити да ли су испуњени услови за примену ових одредаба и измену појединачног акта (решења Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 По1 21/2010 од 14.08.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж2 По1 449/13 од 04.11.2013. године), а посебно да ли су испуњени услови у вези прописаних рокова у смислу члана 61. став 2. Закона о Уставном суду, који ће се у конкретном случају рачунати од тренутка достављања појединачног акта (правноснажног решења о трошковима кривичног поступка) па до подношења иницијативе за покретање поступка за оцену уставности одредбе члана 262. став 2. ЗКП од стране Адвокатске коморе Београда 25.06.2019. године (како је то означено у поднетом захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених).

Из напред изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредаба члана 30. став 1. Закона о уређењу судова, применом члана 491. став 1. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Олгица Козлов, с.р.

Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић